

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v soboto, 21. maja 1932.

Štev. 58.

Potrudimo se sami, da pridemo iz krize

(Odstavek iz pomembnega govora predsednika g. dr. Frana Windischerja na občnem zboru »Merkurja« dne 19. t. m.)

V gospodarskem pogledu nam preteklo leto ne more ostati v lepem spominu, narobe, zapustilo je tekočemu letu toliko gospodarskih in socialnih skrbi, da nas vsak dan dovolj živo spominja na pričetek izrazite krize v gospodarstvu in prav posebno še v denarstvu. Kadar začno take težave, je pritisk silnejši v državah, ki so izrazito industrialno kupčijskega značaja. Pri nas je vsakega nekaj in vsega malo pa smo se pokazali odpornejši. Kljubovali smo dokaj dobro, ko je drugod že vladala jasna gospodarska reva. Po novem letu smo tudi mi dovolj trdo prizadeti, ali prerili bi se preko stiske mnogo lažje in uspešneje, da je več preudarnosti in več razumnega govorenja in pisanja. Tako pa doživljamo dan na dan, da se uprav neč in kar goji malodušnost pa da črnogledi opravljajo svoj posel tako marljivo, kot bi imeli benefico. V težkih časih je treba moralno krepiti ljudi, ne pa jim razjedati voljo in pogum. Posebno strupeno in kvarno deluje pri nas nezaupanje, ki ga vzbuja velika zbeganost čisto kar prerazgrete prirode. Kdor je dobre volje, naj bi delal na to, da gre življenje kolikor mogoče svojo normalno pot. Če pa ljudje odrekajo drug drugemu neogibno potrebno zaupanje, je nevarnost za javni kredit strašna, ker nezaupanje dosledno spodkopava stvarilno delo v industriji, obrtu in kupčiji. Čim pri nas preneha zbeganost in preplašenost, hudobno ali nepremišljeno zanešana med najširše kroge prebivalstva, čim se povrnemo k normalnemu načinu življenja, bo zopet vzpostavljen dober del kredita. Omogočeno bo redno stvarilno delo in izvedba mnogih pripravljenih načrtov. Zlasti bo stavbena podjetnost in delavnost kar sama zopet stekla, kajti preplašenost in ne-normalno ravnanje z denarjem in drugimi dobrinami je glavni vzrok strašnemu mrtilu, ki toliko pridnim ljudem jemlje priliko za delo in zaslužek, osorito v gradbeni stroki, ki ne more vspevati in cveteti, dokler je ogrožen kredit in normalno kroženje denarja. Živimo v kreditnem in denarnem gospodarstvu, ki sloni na medsebojnem zaupanju in medsebojni veri. Ako v takem ustroju gospodarskega življenja drug drugemu odrekamo zaupanje in kredit, ne more življenje teči normalno dalje in mi vsi namesto, da bi šli iz zmede in težav ven, slabo stanje narobe celo slabšamo in gorje večamo. Gotovo je sila razmer velika in razmere niso všečne. Morda je res, da že dolgo ali nikdar ni bilo tako zamotano, kakor naše dni, toda pozabiti ne smemo, da so danes tudi sredstva in možnosti vse drugačne kakor nekdanj. Tako pa so obrambne in reševalne akcije v večjem obsegu mogoče. Kadar je sila, ne smemo izgubiti pameti. Krivo bi bilo nasedati novicam in teorijam različnih strokovnih izpeljankov, ki nakrmiljeni v knjigah gospodarske, socialne in bogve kakšne vsebine, pa pisanih za vse druge predpogoje in razmere kakor so pri nas, napovedujejo za naše kraje stvari, ki jih še davnej ne bo, ker jih biti ne more v gospodarsko, kulturno in družabno visoko razvitih in po življenjski stopnji prav zahtevnih državah. Kadar vodniki niso dovolj vešč, ni še kriva vojska in ni izgubljen sostav. V naših gospodarsko in finančno naprednih razmerah igra urejeno denarstvo odločilno vlogo. Potrebno pa je, da se vrši denarni promet normalno. Razvijati se mora s celim gospodarstvom koncentrično. Sedaj pa se je nekaj nerodno premak-

nilo, pa teče mnogo denarja ekscentrično, mimo gospodarskega toka. Posledica je, da prirodna in nepogrešno potrebna središča kreditnega gospodarstva ostajajo ob strani in ob potu. V takih razmerah denarni zavodi ne morejo s pridom vršiti svoje običajne posredovalne in oplojevalne naloge, ki je njih poklic in njih raison d'être. Denar je v gospodarskem krogočku kri. Če se odvzema kri najjačjemu telesu po krvavih transfuzijah, mora oslabeti, kakor bi omagal tudi junak Peter Klepec ali Martin Krpan, če bi se mu devalo dan na dan veliko pijavk na mogočno telo. Nazaj zategadelj v normalno življenje. Ravnajmo zopet normalno z denarjem, pa bo pri nas v naši ožji domovini hitro mogočen del krize odpravljen. Živahnost se povrne v našo kupčijo in obrtnost. Zopet bo mogoča živahna stavbena delavnost, zasebna in javna, ki prinaša celi vrsti podjetnih in pridnih rok priliko za delo in zaslužek. Volje in odločnosti je treba, samo tožarenje, povešanje glav, prenašanje tatarskih novic ne pomaga iz zadreg, samo škodljivo je in kvarno. Mi Slovenci nismo bili nikdar razvajeni, knjige in sporočilo govore, da smo se morali vedno trdo rvači z življenjem. Tudi sedanje težave prebijemo po zdravosti svoje nature, po svoji žilavosti in sposobnosti, da se znajdemo tudi v poslabšanih življenjskih razmerah. Zadnja leta smo se tuhtam nekaj prevzeli in močno polepšali, navadili smo se zlojnejšega življenja, hvala Bogu, ali je na svetu tako, da ni mogoče vedno navzgor in na boljše. Če so se obrnile razmere po zlu kakor vsepovsod po svetu tudi pri nas, se ne udamo obupu in ne izgubimo vere v bodočnost, zobe stisnemo in vse sile napnemo, da se doborimo zopet v boljše čase. Kvaražugonov in demagoškega licemerstva pa, ki tako rado tudi stiske in nadloge pretirava do drastike, nas dobri Bog varuj.

Pravilnik o fondih za strokovno šolstvo

Minister za trgovino in industrijo je predpisal pravilnik o poslovanju in vodstvu fondov za podpiranje strokovnih šol v banovinah in na področju uprave mesta Beograda. Pri vsaki banski upravi se po tem pravilniku ustanovi fond za podpiranje strokovnih šol. Za področje uprave mesta Beograda se fond za podpiranje strokovnih šol ustanovi pri ministrstvu za trgovino in industrijo. Sredstva fonda se zbirajo iz denarnih glob za prestopke proti določilom obrtnega zakona, proti uredbam, pravilnikom in naredbam, izdanim na podlagi tega zakona, in iz denarnih zneskov, za katere zakon določa, da gredo v korist tega fonda.

OSNOVANJE BALKANSKE GOSPODARSKE ZBORNICE

Dne 20. maja je odpotovala v Carigrad delegacija Jugoslovanskega združenega saveza pod vodstvom dr. Djordja Jelinića, dr. Gregorina in Jase Protića, da zastopna našo državo na konferenci, ki bo razpravljala o osnovanju balkanske gospodarske zbornice.

* * *

UREDITEV ŽELEZNIŠKIH ZVEZ Z AVSTRIJO

Dne 19. maja so se pričele seje jugoslovansko-avstrijske železniške tarifne komisije, ki ima nalogo, da uredi železniške zveze med Jugoslavijo in centralno Evropo.

Važna konferenca zastopnikov lesne industrije v Beogradu

V slavnostni dvorani Industrijske zbornice se je pričela na inicijativo Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine konferenca, ki je v glavnem posvečena vprašanju izvoza našega lesa v zvezi z omejitvijo lesne produkcije in razdelitvijo izvoznih kontingentov med glavna lesno-izvozna področja Ljubljane, Zagreba in Sarajeva. Iz Dravske banovine se udeležujejo te konference gg. inž. Milan Lenarčič, ki je bil ekspert jugoslovanske delegacije na nedavni mednarodni konferenci v Ženevi, narodni poslanec inž. Pahernik, predsednik lesne sekcije gremija trgovcev v Ljubljani inž. Josip Kobi, zastopnik Zveze industrijev v Ljubljani inž. Anton Rudež in tajnik Zveze industrijev v Ljubljani dr. Gorup.

Konferenco je otvoril pomočnik ministra za trgovino in industrijo g. Ivan Mohorič, ki je pozdravil udeležence in najprej pojasnil namen konference. V velikih potezah je nato orisal položaj lesne trgovine pri nas in drugod in naglasil potrebo primernih ukrepov za izboljšanje pogojev za izvoz našega lesa. Nato je prof. dr. Marinović, ki je bil šef naše delegacije na mednarodni konferenci v Ženevi, na kateri se je razpravljalo o mednarod-

nih ukrepih za ureditev izvoza lesa, podal poročilo o konferenci ter razložil resolucijo, ki je bila sprejeta v Ženevi (glej »Trgovski list« z dne 7. maja 1932, op. ur.). O izvedbi te resolucije s posebnim ozirom na naše gospodarske prilike in o organizaciji našega gozdnega gospodarstva se je razvila obširna debata o stališču, ki ga naj zavzema jugoslovanska delegacija na konferenci, sklicani za 9. junij na Dunaju, glede ureditve izvoza lesa. Naša država je na konferenci v Ženevi zastopala mnenje, da bi bilo treba izvoz lesa urediti glede na potrebe glavnih uvoznih držav. Dunajska konferenca naj bi glede tega vprašanja stavila konkretne predloge. V zvezi z vprašanjem kontingentiranja izvoza lesa se je razvila tudi obširna razprava o notranji razdelitvi kontingenta, ki bo dodeljen Jugoslaviji. Stališča so glede tega zelo različna, vendar pa delegati Dravske banovine na podlagi statističnih podatkov zadnjih treh let uspešno zastopajo interese lesne industrije Dravske banovine. Glej glede tega vprašanja članek g. inž. M. Lenarčiča v »Trgovskem listu« z dne 14. t. m. pod »O kontroli jugosl. izvoza rezanega in tesanega lesa«.

Odločba o sezonskih podjetjih

Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje v Beogradu je z razpisom z dne 26. aprila 1932 pod št. Br. 27.045 izdalo sledečo odločbo:

Kot sezonska podjetja v smislu § 8., točke 8., zakona o zaščiti delavcev z dne 28. februarja 1922, »Uradni list« št. 211/74, se smatrajo opekarne (eiglane in erepane), močilnice konoplje (močilane kudeljaca), kamnolomi in podjetja za lomljenje kamenja, poljske apnenice, gradbena podjetja, podjetja za pridobivanje peska in proda (šljunka) in podjetja za predelavo rib, dokler je riba sveža.

Navedena sezonska podjetja lahko delajo 10 ur dnevno. V primeru, da se delo posamezne dneve prekine radi atmosferskih prilik, se sme to delo nadoknaditi druge dni, vendar tako, da tekom šestih delovnih dni ne znaša več ko 60 ur.

PREPOVEDAN UVOZ ŽELEZNIŠKIH PRAGOV NA MADŽARSKO

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine razglasi: Uvoz železniških pragov na Madžarsko ni vezan samo na posebno uvozno dovoljenje, nego je v zadnjem času sploh prepovedan. Prepoved je izdala madžarska vlada zato, ker razpolaga Madžarska z veliko zalogo železniških pragov in je potreba po njih za dalj časa pokrita.

* * *

NOV ŽELEZNIŠKI VOZNI RED

Generalna direkcija državnih železnic opozarja potujoče občinstvo, da stopi o polnoči med 21. in 22. majem v veljavno nov vozni red potniških in drugih vlakov. Tiskane razpredelnice novega voznega reda bodo ob pravem času razobešene na vidnih krajih na vseh železniških postajah. Nov vozni red se dobi tudi pri okenih na železniških postajah.

Sam si treba pomagati!

Za napredek našega gospodarstva je naravnost odločilne važnosti, da dobe zastopniki naših produktivnih stanov več bese. Zato je nujno, da nikdar več ne zgine z dnevnega reda zahteva, da se ne sme nobeno gospodarsko vprašanje reševati brez sodelovanja gospodarskih krogov. Ker pa danes skoraj vsa politika obstoji v tem, da se pravilno in pravočasno rešijo gospodarska vprašanja, je neobhodno potrebno, da se upošteva beseda gospodarskih ljudi tudi v vseh javnih zastopih, da so povsodi zastopniki aktivni ljudje iz našega gospodarstva.

Kakor je vse to evidentno, tako pa ni nič manj jasno, da gospodarski krogi nikdar ne bodo popolnoma prodrli s to svojo nad vse utemeljeno zahtevo, če se tudi sami ne bodo pobrigali, da bo njih glas vedno upoštevan. Kakor povsod, tako velja tudi tu pravilo, da si mora človek najprej pomagati sam in potem mu tudi Bog pomore. Pečena piščeta ne lete nikomur kar sama v grlo, temveč treba se potruditi, da se pride do njih. Te nad vse priproste resnice pa dostikrat naši gospodarski ljudje ne upoštevajo in zato se dogaja, da jih vedno znova preseneti kakšna nova uredba in da pride njihov odpor mnogokrat prepozno. In vedno bo obstajala nevarnost prekasnega nastopa, dokler ne bodo gospodarski krogi tako dobro organizirani kot drugi sloji, dokler ne bo vsak človek gospodarstva prav takb vneto deloval za svo-

jo organizacijo, kakor deluje in žrtvuje za njo član delojemalskih slojev.

Mnogi naši gospodarski ljudje se tudi te svoje dolžnosti do svojih organizacij v polni meri zavedajo in po njih zaslugi ima naš gospodarski svet tako ugledne, močne in delovne organizacije, ki so mu naravnost v čast in v krepko oporo. Toda vse te organizacije bi morale biti še močnejše in še krepkejša, če bi vsi brez izjeme storili svojo dolžnost. Tako nikakor ne zadostuje, če kdo redno plačuje članski prispevek svojim organizacijam, temveč treba se je tudi aktivno udeleževati vseh sej in občinih zborov organizacije, ker se na ta način poveča čut solidarnosti med člani in s tem tudi upliv organizacije.

Predvsem pa bi se na ta način silno povečala samozavest, ki je baš v nekaterih gospodarskih krogih mnogo premajhna. Tako se le prepogosto vidi, da se čutijo nekateri gospodarski ljudje silno negotove, kadarkoli pride pogovor na socialne datjave in socialne ideje. Brez pravega prepričanja branijo svoje stališče, kakor da bi bili v krivici, ker so delodajalci. To pa je docela napačno, ker vsak delodajalec vrši socialno dobro delo, ker daje toliko in toliko ljudem zaslužka. Funkcija delodajalca je visoko pozitivna, ker je produktivna, ker ustvarja nove vrednote. Dalekoviden in res preudaren delodajalec ve, da ima do svojega nameščenca socialne dolžnosti in zato bo te izpolnil, ker mu bo potem nameščenec boljše in vestnejše delal. Ko tej svoji dolžnosti zadosti, pa ima tudi

vso pravico, da svoje stališče brani in da ne dopusti, da bi vsled raznih novih teorij trpelo gospodarstvo in da bi se z njegovim podjetjem eksperimentiralo ali ga pa s previsokimi socijalnimi zahtevami uničevalo. Vsaka reč ima svoje meje in tudi najbolj cvetoče podjetje ne prenese previsokih davkov. V tem pogledu se je pri nas že silno mnogo grešilo in dosti tudi vsled tega, ker so gospodarski krogi premalo energično branili svoje stališče.

Da pride svet iz sedanje težke gospodarske krize, da se razmere zopet normalizirajo, ta najtežja naloga leži predvsem na ljudeh gospodarstva. Oni morajo z nasveti in praktičnimi vzgledi pokazati pot rešitve, zato pa morajo tudi imeti vsi možnost, da svojo nalogo izvedejo. Morajo imeti priliko, da se na vseh merodajnih mestih sliši njih mnenje, morajo pa prav tako imeti jamstvo, da se bo njih mnenje tudi upoštevalo, ker noben pozitiven delavec noče biti le glas vpijočega v puščavi ali pa brez uspeha udarjati po vodi. Za takšno neplodno vlogo so gospodarski krogi mnogo predobri in tudi to je treba z vsjo odločnostjo poudariti.

A najbolj uspešno morejo to naglasiti organizacije naših gospodarskih stanov. Zato pa je delo za stanovske organizacije, delo za stanovske liste izhodišče vseh uspehov. Če bo javnost videla, da so vsi gospodarski ljudje strnjeno za svoje organizacije, da vsak klic osrednje trgovske, obrtniške ali industrijske organizacije postavi takoj vse naše gospodarske kroge na noge, potem bo tudi javnost upoštevala ta klic in beseda organizacije bo uveljavljena. Če bo pa javnost videla, da niti člani organizacije ne upoštevajo klica svojega stanovskega združenja, potem se tudi javnost ne bo zmenila za ta klic, pa naj bo še tako upravičen in potreben. Vsak si pač mora najprej sam pomagati, da mu pozneje pomagajo še drugi. Zato pa v stanovske organizacije, da se pomnoži njih delo, da se poživijo njih življenja in jim na ta način pridobi v javnosti ugled in s tem upoštevanje. Samo na ta način bo uresničena zahteva: več besede gospodarskim krogom!

Občni zbor Slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani

V posvetovalnici Zbornice TOI se je vršil v četrtek zvečer redni letni občni zbor matice naših stanovskih organizacij, Slovenskega trgovskega društva »Merkur«, ki je letos že v 32. letu svojega obstoja.

Občni zbor je otvoril agilni in požrtvovalni društveni predsednik g. dr. Fran Windischer. Iz njegovih pomembnih uvodnih besed prinašamo zanimiv odstavek na uvodnem mestu današnjega našega lista. Njegovo nadaljnje poročilo o »delu in razmerah v organizacijah«, priobčimo v eni prihodnjih števil.

Po iskrenem pozdravu navzočih je posebej pozdravil zastopnika Zbornice TOI gosp. dr. Ivana Plessa in podpredsednika gremija trgovcev g. Smerkolja.

Izčrpno in zanimivo

tajniško poročilo,

je podal gosp. Agnola. Poudarjal je predvsem, da je društvo »Merkur« prijatelj vsega trgovstva in najvarnejše zatočišče v teh časih, ko je složno in uspešno delo najbolj potrebno. Zborovalci so stoji poslušali njegove besede v počastitev umrlih članov: dr. Danila Majarona, Ivana Kastelica, dr. Valentina Krisperja, Edvarda Pirnata, Aleksandra Kneza, Frana Goloba, Janka Sajoviča v Kranju, Lovra Demšarja, Alojzija Zormanja in veletržca Ivana Jelačina, ki jim je posvetil globoko občutene besede hvalečnosti in pijetete.

Posredovalnica za delo je v času gospodarskega obolenja prišla najbolj v poštev ter se ji je tudi posrečilo prav izdatno pomagati. Tudi podporni sklad, v katerega se stekajo darila in podpore, se je pomnožil, da je mogel ugoditi prošnjam brezposelnih in dela nezmožnih članov. Merkur je priredil višji in nižji tečaj za nemški jezik in tečaj za knjigovodstvo ter še posebne konverzacijske večere za nemščino, ki jih je vodil odbornik g. Lavrenčič. Vsi tečaji so bili prav dobro obiskani.

Društvena knjižnica ima okrog 1500 knjig, a potrebna ji je zlasti strokovna literatura. Društveno glasilo »Trgovski tovariš«, ki ga večje ureja podpredsednik g. Josip I. Kavčič, tvori živo vez zlasti med člani izven Ljubljane, obenem pa prinaša važne članke gospodarske vsebine. Člani so glasilo dobivali brezplačno, kar znatno obremenjuje društveno blagajno. Društveni »Trgovski koledar« pod uredništvom gospoda Zelenika si je priboril pot do vsega našega trgovskega sveta. Tudi druge društvene publikacije so imele prav dober uspeh, na žalost pa ne delujeta več glasbeni in pevski odsek, ki naj se zopet poživita.

»Merkur« je lani opustil svoj tradicionalni ples, zato pa so člani društvo odškodovali po prizadevanju odbornikov gospodov Lozarja, Jerala, Fr. Kovača, Lavrenčiča in A. Verbiča ter dam gospe dr. Bretlove ter ge. Leskovčeve z uprav presenetljivo visoko vsoto.

Končno je tajnik poročal o predavanjih, ki jih »Merkur« prireja pod imenom »Ljudska univerza za trgovske in obrtniške kroge« vsak mesec. Skupna pisarna z društvom trgovskih potnikov in zastopnikov društvo v gnojnem oziru znatno razbremenjuje, na drugi strani pa tudi dokazuje harmonično delovanje obeh društev. Zaradi izpremenjenih pravil društva »Trgovski dom« zastopata »Merkurja« v imeno-

vanem društvu dva člana. Odkar je društvo ukinilo mesto tajnika, opravlja nadzorstvo sam predsednik, ki zasluži za to največje pohvalo.

Društvo »Merkur« ima enega častnega predsednika, 9 častnih članov, 32 ustanovnih, 22 podpornih članov-nastavljencev, 544 rednih članov-nastavljencev, 209 rednih članov-trgovcev, 67 privatnih članov-trgovcev, skupno torej 874 članov.

Predsednik g. dr. Windischer se je zahvalil tajniku za zgledno poročilo ter naglasil, da je tako plodno delo mogoče le s sodelovanjem novinarjev, ki se jim je z zahvalo priporočil še za nadaljno podporo.

Iz poročila blagajnika

g. Kreka, posnemamo, da je imelo društvo okrog 8.700 Din prebitka ter da so se upravni stroški znižali okrog 17.000 dinarjev. Podporni sklad znaša 66.735 Din, a ustanova Josipa Drčarja je narasla na 7.300 Din ter jo bo društvo podeljevalo gojencem trgovskih šol, ko bo zadostno narasla. Podpor je društvo dobilo skupaj 18.000 Din od mestne občine, Kreditnega zavoda, ZTOI, Ljubljanskega gremija trgovcev, Zveze gremijev trgovcev, KID in hanske uprave, katerim je občni zbor izrazil še posebno zahvalo. Preglednik gospod Urbanič je nato predlagal absolutorij z zahvalo, ki je bil z odobravanjem sprejet. Vestnemu blagajniku se je pa predsednik g. dr. Windischer še posebno zahvalil, češ da je društvo srečno, ker ima blagajnika, ki v resnici podpira vse štiri ogle.

Pri volitvah so bili soglasno izvoljeni dosedanj odbor, in sicer:

Predsednik dr. Fran Windischer, I. podpredsednik Kavčič Jos. J., II. podpredsednik Lozar Janko, tajnik Agnola Anton, blagajnik Krek Josip, ostali odborniki: Lilleg Alojzij, Fabiani Pavel, Jeras Ivan, Jurjovec Avgust, Kovač Fran, dr. Marn Rudolf, Novak Ignacij, Teršan Mirko, Verbič Anton, Jelka dr. Bretlova, Leskovic Ivanka, Šofer Viktor, Lukič Zvonimir, Krek Janko, dr. Pless Ivan, Korošec Ciril, Dolžan Janez, Kovač Milan, Lampe Vilko, Laurenčič Valter, Mirtič Slavko, Seljak Karol, Bojanc Slavka, Adamič Fran, Samec Ivo, Škrajner Anton, Dolničar Fran; društveno razsodišče: dr. Majaron Ferdinand, preglednik računov: Malenšek Josip, Urbanič Josip.

Po sklepu občnega zbora ostanejo vsi društveni prispevki v dosedanj izmeri, končno se je pa predsednik g. dr. Windischer zahvalil za podporo ZTOI, Zvezi trgovskih gremijev in Ljubljanskemu gremiju trgovcev s prošnjo za nadaljnjo naklonjenost ter zaključil dobro uspeli občni zbor.

Sveže najfinejše norveško
RIBJE OLJE
iz lekarne
Dr. G. Piccoli-ja
v Ljubljani
se priporoča bledim in slabotnim osebam

Svobodna carinska področja na Poljskem

Potom generalnega konzulata republike Poljske v Zagrebu smo obveščeni, da je na Poljskem pred kratkim stopil v veljavo zakon o svobodnih carinskih področjih.

Na podlagi tega zakona se bo osnovalo v najkrajšem času v poljski luki Gdini. Blago, ki bo prišlo v to pristanišče in je namenjeno za vskladiščenje in predelavo na tem področju, je prosto vseh taks in carinskih pristojbin. Za podjetja, ki se bodo bavila s predelavo blaga na tem carinsko prostem ozemlju, so predvidene znatne olajšave pri odpremi.

Ustanavljanje teh carinskih področij je velikega pomena za gospodarstvo in to pri uvozu, pa tudi pri predelavi in obdelavi blaga, ki gre preko te svobodne cone.

Iz naših organizacij

VII. REDNI OBČNI ZBOR LJUBLJANSKE BORZE ZA BLAGO IN VREDNOTE

se bo vršil na dan 24. maja 1932 ob šestnajstih v borznih prostorih v Ljubljani, Gregorčičeva ulica št. 27 (Trgovski dom), II. nadstr., z nastopnim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednikov, določitev treh overovateljev zapisnika in dveh zapisničarjev.

2. Poročilo borznega sveta o poslovnem letu 1931.

3. Poročilo finančnega odbora.

4. Odobritev bilance in podelitev razrešnice borznemu svetu.

5. Volitve:

a) petih članov borznega sveta;

b) petih članov finančnega odbora;

c) štirih članov borznega razsodišča.

Če bi bil občni zbor nesklepčen, se bo vršil drug občni zbor dne 31. maja 1932 ob istem času in z istim dnevnim redom, neglede na število zborovalcev.

Veletrgovina

A. ŠARABON v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

več vrst žganja, moko ter deželne pridelke — kakor tudi razno vrstno

rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in mlini za dišave z električnim obratom

Telefon 31. 26-66 Ceniki na razpolago!

XII. Ljubljanski velesejem

XII. velesejem v Ljubljani se bo vršil od 4.—13. junija. Z velesejemsko legitimacijo je dovoljen 50% popust na železnici. Naj nikdo ne zamudi ogledati si te velike, krasne prireditve. Nad 700 domačih in inozemskih tovarnih razstavi najrazličnejše blago. Zlasti opozarjamo na izdelke tekstila, usnja, papirja, pohištva, strojev, kovin, poljedelskih strojev, moderne higijene, perutnine in kunccev, oficijelne razstave Poljske republike, razstave »Prijetelje narave v stanovanju«, tuiško-prometno razstavo. Legitimacije se dobe pri Putniku, denarnih zavodih, trgovskih organizacijah, večjih železniških postajnih blagajnah Dravske banovine itd. in direktno od velesejmskega urada.

Gospodarski stroji in orodje bo razstavljeno v posebni skupini na letošnjem XII. Ljubljanskem velesejmu od 4. do 13. junija. Zastopani bodo izdelki naše države, Avstrije, Češkoslovaške, Holandije, Francije, Italije, Kanade, Madžarske, Nemčije, Švedske in Amerike. Naši gospodarji bodo imeli tu najlepšo priložnost, da si izberejo pluge, brane, kosilne stroje, mlitnice, čistilnice, slamoreznice, pluge za okopavanje in osipanje, traktorje, lokomobile, motorje in veliko število najrazličnejšega orodja. Večina strojev bo v obratu, gnanih z lokomobilami, motorji in električnim tokom.

Po svetu

Tobačne konference, ki se je vršila te dni v Carigradu, so se udeležili zastopniki Bolgarije, Turčije in Grčije.

Tri velika evropska kontinentalna pristanišča Hamburg, Antwerp in Rotterdam izkazujejo v prvih štirih letošnjih mesecih sledeči promet (v gornji vrsti): 6.932.000 ton, 5.503.000 in 5.804.000 ton.

Sedmi mednarodni sejem v Solunu se bo vršil v dneh od 11. do 25. septembra. Običajne olajšave.

Brezposelnost na Dunaju se je zmanjšala v prvi polovici maja za 5000 na 108.500 oseb in je bila 15. t. m. za 17.500 oseb večja kot lani ob tem času.

Borza v Atenah ostane do 2. junija zaprta; odpiranje in zapiranje te borze se ne prestopa menjava.

Devizni predpisi v Turčiji so še bolj poostreni kot so bili že doslej. V bodoče bo le devizni urad devize prodajal.

Rumunija je prepovedala uvoz inozemskega papirnega denarja; vse tuje papirne valute se na meji zasežejo in se zamjenjajo za rumunske leje.

Bolgarska banka je z veljavnostjo od 16. t. m. znižala obrestno mero od 9½ na 8½%. Dosedanja obrestna mera je bila v veljavi od 29. sept. 1931.

Vesti o moratoriju v Poljski glede plačevanja inozemskih dolgov se uradno demantirajo.

Centralna komisija za kontrolo pri izvozu sadja je imenovana in prične poslovati te dni. Nastanjena je v ministrstvu za trgovino in industrijo.

Peru označa opustitev zlatega standarda le kot začasno.

Mednarodni kongres za mostno in visoko gradbo zboruje te dni v Parizu od 19. do 25. maja.

Proti inozemskim delavcem v Češkoslovaški se pripravljajo odloki, ki bo revidiral vsa uradna dovoljenja za njih bivanje v Češkoslovaški. Gre zlasti proti kvalificiranim delavcem iz Nemčije in Avstrije.

Izvoz iz Nemčije v aprilu je bil s 472 milijoni mark za 46 milijonov manjši kot v mareu, uvoz v Nemčijo s 427 milijoni mark pa za 63 milijonov ali 17 odstotkov manjši; bilanca se zaključuje z izvoznim previškom v znesku 45 milijonov mark.

Obtok bankovcev v Poljski je bil na koncu aprila s 1148 milijoni zlotov precej manjši kot na koncu lanskega aprila s 1259 milijoni; kritje je 57,4 odstotno proti 63,1 odstotno.

Obtok bankovcev v Češkoslovaški je bil 15. t. m. v znesku 6156 milijonov Kč krit s 40,3 odstotki.

Delovni čas v kovinskih tovarnah Češkoslovaške je v teku preteklega leta padel za 30,57 odstotkov, proti letu 1929 pa znaša znižanje celó 48 odstotkov.

Na letošnjem XII. pomladanskem velesejmu v Ljubljani od 4.—13. junija bo zopet zastopano naše pohištveno mizarstvo v širšem obsegu na 1500 m² razstavnega prostora. Pohištveni mizarji iz Ljubljane, št. Vida in Vižmarjev pri Ljubljani ter iz ostalih krajev Slovenije bodo imeli prilike pokazati svoje zmožnosti in napredovanje v izdelovanju pohištvenega mizarstva kakor: v raznih interieurih, oblikah arhitekture, tehniško konstruktivnem izdelovanju, kombiniranju lesa in lužila itd. Razstava bo nudila vsakemu možnost, da zadosti vsem svojim zahtevam na polju umetnosti in solidnosti, ker bo razstavljeno blago po kvaliteti prvostopenjske, cene pa priznane vseskozi konkurenčne. Opozarja se torej, da vsak obiskovalec letošnjega Ljubljanskega velesejma uporabi to priliko in si temeljito ogleda pohištveno razstavo na velesejmu.

Ljubljanska borza

Tečaj 20. maja 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2273,72	2285,08
Berlin 100 M	1385,89	1346,69
Brusel 100 belg	786,80	790,74
Budimpešta 100 pengö	—	—
Curih 100 fr.	1097,85	1102,85
London 1 funt	205,68	207,28
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5582,63	5610,89
Pariz 100 fr.	221,22	222,34
Praga 100 kron	166,23	167,09
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	287,98	290,38

Vinogradniki neupravičeno posegajo v obrtne pravice gostilničarjev in vinskih trgovcev

(Dopis iz Maribora)

Ob sedanjih težkih časih vinogradniki težko vnovčuje svoj pridelek. Ovire za vnovčevanje vinskega pridelka so eden glavnih povodov za vinsko krizo v naših krajih. Te ovire pa ne obstoje samo v nadprodukciji vina, ki je naravna posledica težav, spraviti naša boljša vina na zunanja tržišča, ampak tudi v padajočem konzumu, ki je zopet posledica težkih gospodarskih prilik pretežnega našega prebivalstva, ki mora štediti do skrajnosti, da se preživi.

Naša državna uprava gre vinogradnikom v polni meri na roko, da jim omili težak položaj. Dovoljuje jim točenje pod vejo, daje jim pravico točiti vino v količinah po 5 l v vaseh in v količinah po 10 l v mestih, vendar samo tam, kjer imajo svoje vinograde. Vrhu tega jim dovoljuje, da prodajajo vino v količinah preko 50 l na enkrat, kjerkoli, brez vsake trošarine in trošarin-ske takse.

Do tu je stvar docela v redu. Državna uprava je uvidela, da mora vinogradnikom nuditi lažjo možnost, da vnovčijo svoj pridelek, pokazala je dobro voljo, pomagati in uveljavila je predpise, ki naj jim olajšajo vnovčevanje vina. Vendar pa vinogradniki v praksi s temi koncesijami niso zadovoljni, ampak jih hočejo samolastno razširiti v svoj prid in na škodo točenju na obrtni način, to je na škodo gostilničarjev in vinske trgovine. Gostilničarji plačujejo visoke davke, točilno takso in nadomestilo za trošarino, imajo druge stroške za režijo: prostore, osobe itd. Naravno je torej, da ne morejo točiti vina po isti ceni kakor vinogradniki, ki so, ko plačajo zemljiški davek, prosti vseh drugih davkov. Nizka cena, po kateri prodajajo vinogradniki vina direktno konzumentom, privablja dan na dan v njihove kleti več gostov. V mariborski okolici so ob preteklih praznikih romale množice v okolico po raznih vinogradniških kletih in kupovale vino v količinah po 5 l ter ga spili na licu mesta, kar gotovo ni točenje, kakoršno ima v mislih novi trošarinski zakon, ampak navadno točenje pod vejo, za katero pa si dotični vinogradniki zopet niso pridobili obrtnih pravic. Dogajali so se celo slučaj, da so vinogradniki prodajali

vino tudi v količinah izpod 5 l. Dogodki zadnjih dni jasno dokazujejo, da večina vinogradnikov prekoračuje svoje pravice in posega po roki, ko se jim je ponudil prst, bodisi vede ali nevede. Ravno glede pravice točenja lastnega pridelka krožijo med našimi vinogradniki vesti in govori, ki z namenom zakona o trošarini niso v skladu. To se najbolje vidi pri prodaji vina na debelo, to je v količinah preko 50 l. Zakon izrecno odreja, da so te prodaje proste trošarine le, ako količina prodanega vina na enkrat presega 50 l. Naši vinogradniki razumejo to zakonito določilo po svoje. Pri nas vozijo vinogradniki vino na vozeh, na katerih imajo nastavljene sode, in ga ponujajo po najnižji ceni. Slabše vino stane 2 Din, boljše vrste pa računajo po 3 Din. Okoli voz se gnetejo kupci, kupujejo vino po čašah, po litrih in vseh mogočih količinah, samo nobeden ne v količinah preko 50 l. Prodajanje se vrši tako, kakor so v predvojni časih Čiči prodajali po naših vaseh jesli.

Nikakor nečemo trditi, da naši vinogradniki ne spoštujejo zakonov in se jim nečije pokoriti. Naši ljudje niso taki, raje si v stiski prepaše pas nekoliko ožje nego, da bi se hote podajal v nevarnost posledic za kršitev zakonov. Trdno smo uverjeni, da bi se vsaj razsodnejši del naših vinogradnikov ne podajal na opolzko pot kršitve zakonov, ako bi bil natančneje informiran, kaj sme in kaj je prepovedano.

Zato je dolžnost čuvarjev naših zakonov, to je finančne direkcije in banske uprave, da skrbje, da bo prebivalstvo v vinorodnih krajih potom občin in organov finančne kontrole izčrpno informirano, do kam segajo pravice vinogradnikov pri prodaji lastnega pridelka. Še le one, ki bi se tudi potem, ko bodo o svojih pravicah podučeni, ne pokorili zakonom, naj bi se jih eksemplarično kaznovalo.

Gostilničarji in vinski trgovci, ki se v sedanjih težkih prilikah borijo za svoj obstanek, so ob času, ko se je breme trošarin prevladalo skoro izključno samo na nje, upravičeni zahtevati od oblasti, da se prepreči poseganje v njihove drago plačane obrtne pravice, kolikor ni tako poseganje v skladu z zakonom.

Zborovanje ljubljanskih trgovcev

Redni občni zbor gremija trgovcev

(Konec)

Načelnik g. Ivan Gregore je nadalje poročal:

in moratorij kmetijskih dolgov? Idejno si tak zakon lahko zamišljamo, praktično pa je ta zakon zaostрил poslovne razmere med trgovcem in odjemalcem. Posledice se že kažejo. Kmetje dolgov ne plačujejo. Trgovci so brez gotovine; blago stoji in obresti rastejo. Smo v položaju ugotoviti, da bodo posledice nedogledne, zato bi bilo pričakovati, da se nudi kmetovalcu ugodnejše in znošne kreditne pogoje ter skuša na ta način izravnati zle posledice, ki jih je prinesel kmetu padec agrarnih proizvodov in izvoza in ne, da se eksperimentira z zakoni, ki niso v skladu s težkimi časi, v katerih živimo.

Končno je tudi vprašanje žitnega režima povzročilo v naši žitni trgovini in mlinarski industriji mnogo nezadovoljstva, ker se je s tem režimom ukinila svobodna trgovina. Žitni režim se je pokazal v svoji praksi kot popolnoma nemogoč, povzročil velike denarne zgube tako v trgovini kot državni upravi. Na prizadevanje ministra za trgovino in industrijo g. dr. Kramerja se je to nad vse škodljivo stanje v žitni trgovini ukinilo. S tem aktom se je popravila očitna krivica svobodne trgovine.

Dobili smo nov obrtni zakon, katerega lahko imenujemo najvažnejšim gospodarskim zakonom, zato je datum uveljavljenja tega zakona mejnik v naši obrtni zakonodaji. Tudi nova pravila smo dobili in s katerimi stopamo danes pred Vas in na podlagi katerih bomo v bodoče poslovali. Vse člane je gremij že prej obvestil s posebnimi okrožnicami o določitih novega obrtnega zakona in pozval, da prijavijo svoje obrtne pravice do 9. junija.

Dolžnost mi je dotakniti se še vprašanja, ki nas tare z dneva v dan. To je kriza zaupanja, ki se je pojavila v zadnjih desetih mesecih. Občutil smo jo v močni izmeri vsled različnih pojavov, bodisi v pomankanju gotovine, na denarnem trgu, kakor tudi v napetih političnih odnosih evropskih držav.

V dobri veri, da se bo to stanje vidno izboljšalo gospodarski krogi pa polagoma prišli v normalne poslovne prilike, ki bi jim omogočile nadoknaditi utrpele izgube, vidimo na žalost zopet nov pojav krize zaupanja. Znižanje osebnih prejemkov državnim nameščencem, favoriziranje zaščitnih zakonov za kmetovalce, stroga omejitev deviznega prometa, zakon o pobijanju draginje, občutne davščine, bodisi državne, banovinske in ne izvzemamo tudi občinske ter končno občutna brezposelnost ter redukcije delavcev in ustavitve tvorniških obratov, kakor tudi številni konkurzi in poravnave, povzročajo trgovcem prav resne skrbi.

Izgledi vsaj za nas, niso baš povoljni, zato moramo predvidevati, da se bo položaj pri obstoječih razmerah morda še nekoliko poslabšal, ker ravno v zadnjem času opažamo, da kupna moč, ki je bila pred meseci še dokaj čvrsta, precej pojema. Promet v trgovinah zastaja, opreznost denarnih zavodov pri podeljevanju kreditov pa se opaža vsak dan. Skratka, živimo v

časih negotovosti in močnih poslovnih trenj ter presenečenj, pa je zato potrebno, da so naše organizacije napram vsem dogodkom še bolj čuječe.

V zadnjem času se v javnosti močno pojavljajo razne vesti, ki niso niti najmanj v zvezi z dejanskim položajem. Take vesti, ki včasih ustvarjajo nepotrebno razburjenje, bi se morale s kompetentne strani zlasti našega časopisja, odločno dementirati. To se pa pri obstoječi strogi cenzuri ne da doseči, pa bi bilo zato nujno potrebno, da vlada pristopi čimprej k omiljenju predpisov cenzure, kar bi pomirjevalno vplivalo na celokupno javnost in gospodarske kroge.

Bodite uverjeni, dragi tovariši, da je načelstvo s celokupnim odborom storilo v danih razmerah vse, kar je moglo, in če kdaj, je danes največja potreba solidarnosti vseh naših organizacij in tudi posameznikov, da strnemo naše vrste v močno organizacijo, ki bo vsekdar kos svoji nalogi, da zaščiti naše skupne interese.

Ponovno se zahvaljujem vsem cenjenim članom, ki so se ob priliki prireditve pomnožne akcije odzvali našemu pozivu in s tem pripomogli, da je ta plemenita in humanitarna akcija uspela prav časno ter je odbor obdaril preko 600 najpotrebnejših.

Glede pomočniškega zbora sporočam, da vladajo med gremijem in predstavniki pomočniškega zbora najlepši odnosi ter je ravno zadnji občni zbor, na katerem je bil izvoljen načelnikom g. Franjo Melicer, pokazal, da je v vrstah našega trgovskega sodelništva velika večina za plodonosno in uspešno delo v dobrobit obeh organizacij, kar si želim tudi v bodoče.

Spomniti se moram tudi našega trgovskega podmladka, ki ga vodi z učiteljskim zborom šolski nadzornik in ravnatelj gospod Grum, kateremu izrekam za njegov trud in vzorno disciplino najtoplejšo zahvalo s prošnjo, da vodi šolo tudi v bodoče tako, kakor doslej.

Dobili smo tudi spremembo v naši najvišji gospodarski korporaciji, Zbornici za trgovino, obrt in industrijo in so v trgovskem odseku zastopani naši najboljši predstavniki gremijskih organizacij. Prosim jih, da ščitijo in podpirajo naša stremeljenja, kakor doslej v dobrobit in napredok trgovstva.

Spričo nevšečnih razmer, ki nas tarejo, pa Vas vljudo prosim, da tudi bodočo upravo našega združenja, ki bo do prihodnjih volitev vodila v smislu novega obrtnega zakona posle, podpirate. Bodite uverjeni, da bomo tudi v bodoče z vsemi močmi in povdankom delali za blagor in precvet našega statusa. Vsem, ki so nam pomagali pri delu, posebno pa članom načelstva, ki se niso bali ne časa ne truda v borbi za stanovsko stvar in čast, pri srčna hvala, z željo, da bomo na prihodnjem občnem zboru poročali o vidnejših uspehih in dobrobit ljubljanskemu trgovstvu.

Poročilo g. Gregore je bilo z odobravanjem sprejeto.

V imenu Zbornice TOI je nato pozdravil občni zbor predsednik g. Ivan Jelačin. Zahvalil se je za pozdrav predsedniku ter v prav živahnem in temperamentnem govoru je povdaril, da živimo v izredno težkih časih, ki zahtevajo od trgovskih organizacij mnogo vztrajnega dela. Ne smemo kleniti, moramo vzdržati, dasi vidimo povsod težave in ovire. Zakon o pobijanju draginje je danes, ko trgovci drug drugega pobijajo v najhujši konkurenči in ko so cene na tleh, nepotreben. Z moratorijem za kmetijske dolge so kmetje izgubili še tisto malo kredita, ki so ga imeli. Upajmo, da se bo stvar popravila in zato predlaga, da se na današnjem zboru sklene resolucija, v kateri se naj zahteva, da bo po preteku 6 mesecev moratorija konec. Ministrstvo za socialno politiko bi lahko napravilo mnogo koristnega, ako bi se lotilo reforme socialnega zavarovanja. Gospodarski krogi so upravičeni zahtevati, da se socialno zavarovanje uredi po načelih stvarne in teritorialne avtonomije po banovinah, da ne bodo šli milijoni za kritje nepotrebnih deficitov nekaterih okrožnih uradov. Temeljite revizije je potrebno tudi vprašanje državnih dobav. Brez stvarne potrebe se tudi dobave za potrebščine naših uradov oddajajo centralno, tako da se naši ljudje praktično ne morejo udeleževati niti takih dobav. Ta sistem se mora temeljito spremeniti. Kot najboljši plačni-

O SVETOVNEM SINDIKATU KORUZE

Pisali smo že, da nameravata osnovati Argentina in Rumunija nekakšen svetovni sindikat korus. Vodilna svetovna eksportna dežela korus je Argentina, ki ima od svojega zadnjega koruznega pridelka okoli 6 do 7 milijonov ton na razpolago za eksport. Rumunija je s svojimi 1 do 1½ ml. eksportnimi tonami sicer daleč zadaj, a je mogla argentinsko koruzno politiko vseeno opetovano motiti. V zadnjih tednih so se vršili med obema deželama razgovori, ki so tik pred ratifikacijo. Po dosedanjih načrtih Argentina v bodoče ne bo prodajala pod 5 pesos in Rumunija ne pod 33 frankov a 100 kg. Ker imata Južna Afrika in USA v eksportu samo podrejeno vlogo in se bosta omenjenemu dogovoru najbrž priključili, nastaja svetovni sindikat korus, ki bo temeljito vplival na bodoče oblikovanje koruznega trga.

GUVERNER POSPIŠIL O FINANČNIH PROBLEMIH

Guverner Čslv. Narodne banke dr. Pospišil je imel ob priliki otvoritve novega poslopija Mestne hranilnice v Bratislavi govor, ki ima splošno veljavne misli: Temeljni steber vsega denarstva je zaupanje, in ne smemo pustiti, da bi ta steber padel. Potrebno je, da odgovorni činitelji vse preprečijo, kar bi moglo nervoznost povečati in mir po nepotrebnem omajati. Važno za prebivalstvo je, če ve, da so omejitve, ki nam jih nalaga sedanja depresija, enakomerno razdeljene, da novi finančni načrt ne bo ničesar vseboval, kar bi moglo prebivalstvo vznemiriti, in da obstoji upanje za uravnovesenje javnih financ. Mi smo v znamenju zmeraj bolj tesnega gospodarskega gibanja, a imamo za vzdrževanje stabilnosti naše vrednote tudi vse potrebne predpogoje. Imamo jih v rokah in je le potrebno, da s tem v vseh konstruktivnih komponentah gospodarskega življenja v slogi trdno in dalekovidno gospodarimo.

SPREMEMBE V STANJU INDUSTRIJSKIH

PODJETIJ V DRAVSKI BANOVINI

I. ČETRTLETJE 1932.

Po statistiki Zbornice TOI je bilo število novih prijav in odjav industrijskih podjetij v okoliših zbornice v I. četrtletju 1932 naslednje:

Izdelovanje pločevinastih in kovinskih izdelkov na tovarniški način 1 odjava. — Izdelovanje zabojev na tovarniški način 1 prijava. — Usnjarstvo na tovarniški način 1 prijava. — Izdelovanje čevljev na tovarniški način 2 prijavi. — Izdelovanje perila na tovarniški način 1 prijava. — Izdelovanje pletenin na tovarniški način 1 odjava. — Tovarna mesnih izdelkov 1 prijava. — Skupaj 6 prijav in 2 odjavi.

Gremij trgovcev za srez Murska Sobota v Murski Soboti

Štev. 182/32.

VABILO

na

XI. redni občni zbor

ki se vrši

v soboto, dne 4. junija 1932 ob pol 11. uri dopoldan v dvorani »Sokolskega doma« v Murski Soboti.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva, tajništva in blagajništva.
2. Poročilo pregledovalcev računov.
3. Proračun za leto 1932.
4. Preosnovanje gremija po novem obrtnem zakonu.
5. Odobritev novih pravil.
6. Prenos poslov na novo upravo.
7. Volitev nadzornega odbora.
8. Določitev o načinu gremijskih objav.
9. Razprava o obligatornem bolniškem in starostnem zavarovanju.
10. Razni predlogi.
11. Slučajnosti.

Če občni zbor ob določenem uri ne bi bil sklepčen, se vrši isti eno uro pozneje na istem mestu neglede na število navzočih članov. Po § 378 obrtnega zakona sme zbor razpravljati le o stvareh, ki so postavljene na dnevni red ali, ki jih poedini člani najmanj tri dni pred zborovanjem pisмено gremiju prijavijo.

Ako se občnega zbora neupravičeno ne udeležite, se Vas bo kaznovalo po § 24 gremij. pravil z globo, in sicer za člane iz Murske Sobotice Din 50.—, vse ostale Din 20.— Zapisnik zadnjega občnega zbora (t. j. X. rednega obč. zbora) se radi občnosti dnevnega reda ne bo čital na občnem zboru, vsled tega je vsakemu članu na vpogled v gremijski pisarni in to vsak dan med uradnimi urami, bil je pa objavljen v tedniku »Murska Krajina«.

Murska Sobota, dne 17. maja 1932.

Načelstvo.

ki davkov imamo tudi pravico, da se nam nudijo možnosti za primerno udeležbo pri državnih nabavah. Odločno se zavaruje proti temu, da bi bile v teh zahtevah skrite kake separatistične težnje.

Čeprav živimo v izrednih razmerah, pa vendar ne smemo obupavati, temveč moramo vzdržati, dokler se razmere ne izboljšajo. Naši poslanci se trudijo, da bi nam pomagali. Delo je pa težko. Zlasti naš poslanec Mohorič se požrtvovalno bori za naše pravice. Njegovo delo ni lahko niti hvaležno. Trd in ovsen je kruh, ki ga služi.

Za svoja izvajanja je bil g. Jelačin večkrat prekinjen z živahnim aplavzom.

V imenu gremijalnega pomočniškega zbora je zborovalec pozdravil še načelnik g. Melicer, ki je povdarjal, da so interesi gospodarjev in nameščencev ozko zvezani in da se bo pomočniški zbor trudil, da bodo ostali stiki med njimi in gremijem vedno najlepši.

Tajniško poročilo

Gremijalni tajnik g. Lojze Šmuc je podal nato prav obširno tajniško poročilo. Poročilo, ki je bilo z odobravanjem sprejeto, priobčimo v prihodnjem »Trgovskem listu«.

Načelnik g. Ivan Gregore je nato z ozirom na pritožbe radi gremijalnih doklad, ki se pobirajo od onih, ki izvršujejo v okolišju gremija trgovski in zraven tega tudi še kak rokodelski obrt, pozval prizadete, da gremiju sporočijo konkretne podatke, da bo mogoče njih pritožbe upoštevati.

Blagajniško poročilo

je podal g. Karel Soss. Iz njegovega detajlnega in dobro obrazloženega poročila posnemamo, da so lani znašali dohodki Gremija Din 821.594-21, od katerih je znašala začetna imovina Din 359.764-78. Čisto premoženje je znašalo 31. dec. 1931 celokupno Din 388.429-87.

Tajnik g. Šmuc je prečital poročilo odsotnih preglednikov računov, na podlagi katerega je bila tako blagajniku, kakor tudi odboru soglasno podana razrešnica.

O proračunu za leto 1932 je poročal nadalje g. Soss, da znašajo dohodki 70.000 dinarjev, izdatki pa 258.450 Din. Primanjkljaj v iznosu 188.450 Din se bo kril z doklado.

Proračun je zbor soglasno odobril.

O preosnovanju gremija po novem zakonu o obrtih

in o odobritvi novih pravil je poročal tajnik gospod Šmuc.

Po njegovem poročilu so bila nova pravila soglasno odobrena. Pravila bodo predložena Zbornici TOI v odobritev, nakar bo sledilo preosnovanje gremija po določilih novega zakona o obrtih.

Posle uprave novega združenja bo prevzel dosedanj gremijalni odbor. Ker predvideva zakon o obrtih poseben nadzorni

odbor, je zbor soglasno izvolil za člane nadzornega odbora gg. Kollmana Roberta, Volka Avgusta in Naglasa Viktorja. Na mesto umrlega odbornika g. Demšarja, je bil za člana nove uprave izvoljen gospod Baloh Janko.

Socijalno zavarovanje trgovcev

Predsednik Zveze trgovskih gremijev gospod Jos. J. Kavčič je uvodoma poročal o važnih akcijah Zveze trgovskih gremijev glede najaktualnejših vprašanj, ki se tičejo specijelno našega trgovstva. Nato je obširno poročal o važnosti in potrebi socijalnega zavarovanja za trgovce. Obrazložil je določila § 394 novega zakona o obrtih, ki govorijo o zavarovanju obrtnikov-trgovcev za primere bolezni, onemoglosti, starosti, smrti in nezgode. Podal je nato nekaj misli glede načina izvedbe zavarovanja in organizacije uprave, pri čemer je podčrtal, da naj bo nositeljica novega zavarovanja trgovcev Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo.

Po poročilu g. Kavčiča se je zbor soglasno izjavil za uvedbo obligatornega zavarovanja v smislu predlogov g. poročevalca.

O preosnovanju društva »Trgovski dom«

je podal izčrpno poročilo gremijalni podnačelnik g. Stane Vidmar. Poročilo je bilo soglasno odobreno.

Ker ni bilo v predpisnem roku vposlanih nobenih predlogov, je načelnik gospod Ivan Gregore zaključil občni zbor in se v iskrenih besedah zahvalil vsem za sodelovanje.

Gospodinjam bo nudil letošnji XII. Ljubljanski velesejem od 4.—13. junija vse, kar rabijo za opremo svojih domov. Zamogle si bodo omisliti pohištvo od enostavnih spalnic do najrazkošnejše gosposke sobe, kompletno pohištvo, preproge, zastore, zrcala, tapetniške izdelke, cvetlice, peči, štedilnike, posodo, opremo za kopalnice, radio, klavirje, gramofone in še nešteto stvari, ki si jih želijo in katere si bodo najceneje nabavile na velesejmu.

Stanovanjski odsek XII. Ljubljanskega velesejma bo tudi letos permanentno posloval na glavnem kolodvoru v Ljubljani. Vsi posetniki velesejma, kateri žele prenočišča, naj se obrnejo pri prihodu v Ljubljano na ta odsek.

Našim kadilecem. Monopolska uprava je sklenila izdati za XII. Ljubljanski velesejem od 4.—13. junija posebno vrsto »Vardar« in »Drina« cigaret, ki se bodo prodajale poleg vseh naših specialitet v sejmski trafiki za obiskovalce velesejma. Omenjene »Vardar« in »Drina« cigarete se bodo prodajale v škatljicah po 20 kom. po ceni, ki velja za navadne »Vardar« oziroma »Drina« cigarete, v trafiki na sejmišču.

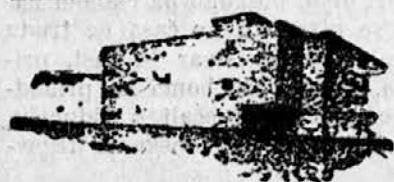
Iržna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 13. maja je bilo pripeljanih 296 svinj, in 1 koza, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 75—80, 7—9 tednov stari 90—120, 3—4 mesecev 150—250, 5—7 mesecev 300—350, 8—10 mesecev 400—450, 1 leto 500—750, 1 kg žive teže 5—6-50, 1 kg mrtve teže 8-50—9 Din. Prodanih je bilo 180 svinj in 1 koza.

Tržne cene v Mariboru, dne 15. maja 1932. 1 kg govejega mesa I. Din 10 do 12, II. 6 do 8, III. 4 do 6, jezika svežega 10 do 16, vampov 4 do 5, pljuč 4, ledvic 10 do 12, jeter 4 do 6, možganov 12 do 14, parkljev 4 do 5, vimena 4 do 5, loja 1-50 do 5; 1 kg teletine I. Din 10 do 12, II. 6 do 8, jeter 12 do 14, pljuč 10 do 12; 1 kg prašičjega mesa Din 8 do 14, sala 10 do 14, črevne masti 5 do 10, pljuč 6 do 10, jeter 8 do 10, ledvic 12 do 15, glave 6 do 7, nog 6, slanina sveže 10 do 14, papricirane 12 do 20, prekajene 12 do 20, masti 12 do 16, prekajenega mesa 12 do 20, gnjati 16 do 18, prekajenih nog 5 do 7, prekajenega jezika 18 do 20, prekajene glave 8 do 10; 1 kg ovčjega mesa Din 8 do 10, kozličjega 18 do 20, en kozliček 50 do 85; 1 kg krakovskih klobas Din 12 do 25, debrecinskih 10 do 16, brunšviških 10 do 16, pariških 18 do 25, posebnih 15 do 20, safalad 15 do 20, hrenovk 18 do 24, kranjskih 20 do 28, 1 kom. prekajenih 3-50 do 4-50, 1 kg mesnega sira 22, tlačenk 16 do 20, salame 45 do 60; 1 kg konjskega mesa I. Din 3, II. 2; 1 kom. konjske kože Din 75, 1 kg goveje kože 4-50 do 5-50, telečje 4 do 7, svinjske 2-50, gornjega usnja 50 do 80, podplatov 35 do 50; en piščanec majhen Din 12 do 17, večji 25 do 35, ena kokoš 25 do 35, raca 20 do 30, gos 50 do 60, en puran 50 do 75, zajec domač majhen 7 do 10, večji 20 do 30; 1 kg krapov Din 20, morskih rib 16 do 30; 1 liter mleka Din 2 do 3, smetane 10 do 12, 1 kg surovega masla 24 do 30, čajnega masla 32 do 34, masla kuhanega 30 do 32, ementalkega sira 60 do 80, pol-ementalskega 32 do 40, trapistnega 18 do 25, grojskega 20 do 25, tilskega 20 do 26, parmezana 80 do 100, sirčka 6 do 7, eno jajce 0-50 do 0-75; 1 liter vina novega Din 6 do 10, starega 12 do 24, črnega 9 do 14, piva 9, 1 stekl. piva 5 do 5-50, 1 sodček piva (25 l) 150, 1 liter žganja 20 do 25, rum 36 do 56, sadjevca 3 do 4, 1 stekl. pokalice 1-75 do 2; 1 kg belega kruha Din 4, polbelega kruha 3-50, črnega 3, 1 liter drobtin 5, ena zemlja 0-50; 1 kg jabolk Din 8 do 10, sliv posušenih 8 do 12, ena limona 0-50 do 0-75, oranža 1 do 2-50, 1 kg rožičev 6, smokev 6 do 12, datelj 40, mandelj 40 do 56, orehov 4-50 do 6,

luščenih 16 do 18, rozin 15 do 24, maka 10 do 14; 1 kg kave I. 40 do 80, II. 38 do 68, pražene I. 44 do 94, II. 48 do 56, čaja 60 do 250, soli 2-75, popra celega 40 do 48, mletega 40 do 48, cimeta 52 do 60, paprike 30 do 52, testenin 6-75 do 18, marmelade 16 do 30, pekmez 10, medu 16 do 20, sladkorja v prahu 14-50 do 15, v kristalu 13 do 13-50, v kockah 14-50 do 15, kvasa 34 do 44, škroba pšeničnega 10 do 16, rižvega 16 do 24, riža 4 do 12, 1 liter kisove kisline 44 do 50, kisa navadnega 2 do 3-50, vinskega 4 do 8, olja olivnega 12 do 20, bučnega 13 do 14, špirta denat. 7 do 8, 1 kg mila 9 do 15, sode 2, ječmene nove kave 8 do 14, cikorijske 16 do 17; 1 kg pšenice 1-65, rži 1-75 do 2-50, ječmena 1-75 do 2, ovs 1-75 do 2-50, koruze 1-50 do 2, prosa 1-35 do 2-50, ajde 1-35 do 2-50, fižola 2 do 4, graha 12 do 13, leče 12 do 13; 1 kg pšenične moke 00 Din 3 do 3-25, 0 3 do 3-25, 1 2-90, 2 2-80 do 3-10, 4 2-65 do 2-75, 5 2-50 do 2-75, 6 2-25 do 2-50, 7 1-75 do 2-25, ržene moke I. 3-15 do 3-70, II. 3 do 3-30, prosene kaše 3-50 do 4, ječmenčka 3-50 do 14, otrobov 1 do 1-75, koruzne moke 1-50 do 2, koruznega zdroba 2-20 do 3-50, pšeničnega zdroba 3-25 do 4, ajdove moke št. 1 4-50 do 5-50, št. 2 3-75 do 4-50, kaše 4-50 do 6; 1 q sladkega ali kislega sena Din 70 do 90, otave 65 do 80, ovsene, pšenične ali ržene slame 60 do 70; kub. m trdih drv Din 100 do 112, mehkih 70 do 90, 1 q premoga trboveljskega 40 do 42, velenjskega 24 do 28, 1 kg oglja 2, koksa 0-75 do 1, 1 liter petroleja 7, 1 kg karbida 6 do 7, sveč 14 do 30, 1 liter bencina 7 do 8; 1 kom. salate zgodnje Din 0-50 do 3, en kup regrata 1, motovilca 1, radiča 1, ena karfijola 6 do 15, en šopek špargljev 6 do 8, en kupček špinacije 1, 1 kg graha v stročju 8 do 12, en šopek peteršilja 0-50, ena zelena 4 do 6, en šopek zelenjave za kuhno 0-50, 1 kg čebule 5-50 do 6, česna 10 do 12, 1 kom. pora 0-50 do 1, en kupček korenja vrtnega 1, ena koleraba 2 do 3, 1 kg krompirja poznega 1-50 do 2, hrena 8 do 10, zelja kislega 3 do 4, repe kisle Din 2.

KLIJEJE
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
KLIŠARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

GRADBENO
PODJETJE IN TEHNIČNA PISARNA ••

MIROSLAV ZUPAN - Ljubljana

STAVBENIK Poštni ček. račun štev. 12.834 Telefon štev. 2103
Beton, železobetonske vodne zgradbe, arhitektura ter vsakovrstne visoke zgradbe itd. • Sprejemanje v strokovno izvršitev vseh načrtov stavbne stroke • Tehnična mnenja • Zastopstvo strank v tehničnih zadevah

TRIKOTAŽA IVAN SAVNIK
Kranj št. 2

Tvornica rokavic in trikotaže DRAVSKA BANOVINA
Izdeluje vse vrste triko-rokavic, kot:

Simplex,
Duplex,

Sveden-imit. svi-
le itd. od najna-
vadnejše do naj-
finejše vrste!

Zahtevajte ponudbe in vzorce!

KUVERTA
LJUBLJANA
Trbovska 2 Volčjski pot 1
TVORNIKA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Oglašajte
v »Trgovskem listu«!

Brzjavljavi: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina koloni-
jalne robe. Ljubljana Zaloga špirta,
Veleprazarna kave. Dunajska cesta 33 raznega žganja in
Mlini za dišave. konjaka.
Točna postrežba. Ustanovljeno leta 1840 Mineralne vode.
Ceniki na razpolago.

Iv. Brunčič

stavniki in pohištveni pleskar
in ličar

Izvršuje vsa v to stroko spada-
joča dela ter se toplo priporoča
cenjenim naročnikom.

Ljubljana, Kolodvorska 23

Cene zmerne, delo solidno,
postrežba točna

TELEFON 34-76

Trgovci in industriji!

Trgovski

list

se priporoča za
inseriranje!

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani